

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«НІКОПОЛЬСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ»

Програма
для підготовки до вступної співбесіди
з української мови
(на основі базової загальної середньої освіти, 9 класів)

м. Нікополь 2022

Пояснювальна записка

Програму підготовки до вступної співбесіди для абітурієнтів НФК УДУНТ розроблено з урахуванням чинних програм з української мови для 5-9 класів (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804). Метою проведення вступної співбесіди є визначення рівня володіння абітурієнтами орфоепічними, орфографічними, морфологічними, лексичними, синтаксичними, стилістичними нормами сучасної української літературної мови.

Вступна співбесіда проводиться у формі завдань відкритого типу.

Матеріал програми розподілено за такими розділами:

- «Фонетика і графіка»
- «Орфоепія»
- «Орфографія»
- «Лексика і фразеологія»
- «Морфологія»
- «Синтаксис і пунктуація»
- «Стилістика»

Для успішного складання вступних випробувань з української мови рекомендується актуалізувати знання з таких тем:

1. Звуки і букви.
2. Наголос.
3. Засоби милозвучності.
4. Правопис м'якого знаку.
5. Правопис апострофа.
6. Правопис великої букви, власних назв.
7. Правопис слів з ненаголошеними голосними.
8. Чергування голосних та приголосних звуків.
9. Подовження та подвоєння приголосних.
10. Спрощення в групах приголосних.
11. Правопис складних та складноскорочених слів.
12. Правопис слів іншомовного походження.
13. Правопис прізвищ українського походження.

14. Правила переносу слів з рядка в рядок.
15. Написання префіксів с-, з-, роз-, без-, прі-, пре-, при-.
16. Зміни приголосних перед –ськ (ий). –ств(о).
17. Однозначні і багатозначні слова.
18. Омоніми.
19. Синоніми.
20. Антоніми.
21. Діалектні слова.
22. Застарілі слова.
23. Неологізми.
24. Фразеологічний зворот.
25. Самостійні частини мови.
26. Службові частини мови
27. Закінчення іменників II відміни в родовому відмінку однини.
28. Правопис суфіксів іменників, прикметників, дієприкметників.
29. Написання складних прислівників.
30. Написання складних прийменників.
31. Написання частки Не, Ні з різними частинами мови.
32. Написання часток.
33. Написання складних сполучників.
34. Словосполучення.
35. Члени речення.
36. Види простого речення.
37. Типи односкладних речень.
38. Розділові знаки при однорідних членах речення.
39. Розділові знаки в реченні з узагальнюючими словами при однорідних членах речення.
40. Кома між однорідними й неоднорідними означеннями.
41. Розділові знаки при відокремлених означеннях.
42. Написання невідокремлених прикладок.
43. Розділові знаки при відокремлених прикладах.
44. Розділові знаки при відокремлених обставинах.

45. Розділові знаки при відокремлених додатках.
46. Кома перед обставинними порівняльними сполучниками.
47. Розділові знаки перед та після вставних слів, словосполучень, речень.
48. Розділові знаки при звертаннях.
49. Розділові знаки при прямій мові, діалозі та цитаті.
50. Кома в простому реченні.
51. Кома в складному реченні.
52. Класифікація складних речень.
53. Написання двокрапки в складному реченні.
54. Написання тире в простому та складному реченні.
55. Написання крапки з комою в простому та складному реченні.
56. Відношення між частинами складносурядного речення.
57. Види підрядних речень.
58. Стили сучасної української літературної мови.

Орієнтовні питання для співбесіди

1. Які винятки із правил про написання апострофа і м'якого знаку?
2. Які правила написання апострофа і м'якого знаку в словах іншомовного походження?
3. У чому особливість написання складних власних назв?
4. Написання яких ненаголошених голосних найчастіше призводить до помилок? Чому?
5. Які чергування приголосних відбуваються при словозміні і словотворенні?
6. Що таке «відкритий» і «закритий» склад? Які правила чергування голосних звуків пов'язані з цими поняттями?
7. У яких випадках відбуваються чергування з нулем звука?
8. У чому відмінність між явищами подвоєння внаслідок збігу приголосних і подвоєння внаслідок подовження приголосних? Як ці процеси впливають на правила переносу слів з рядка в рядок?
9. У яких групах приголосних і за яких умов відбувається спрощення? Назвіть винятки.
10. Які основні правила написання складних і складноскорочених слів?
11. Які основні закономірності написання прізвищ в українській мові?

12. Які чинники визначають правила переносу слів з рядка в рядок?
13. Перед якими приголосними префікс з- переходить у с-?
14. У яких словах пишемо префікс при-?
15. Які зміни відбуваються перед –ськ (ий). –ств(о)? Наведіть приклади.
16. У яких випадках іменники чоловічого роду II відміни з нульовим закінченням у формі родового відмінка мають закінчення -а (-я), у яких – -у(-ю)? Чим зумовлена наявність в мові подвійних варіантів закінчень?
17. Які дієприкметники мають обмежене використання в українській мові?
18. Яким чином написання прислівників, сполучників, часток пов'язане з їх структурою?
19. З якими частинами мови найчастіше заперечні частки пишуться окремо?
20. Що є визначальним для написання заперечної частки з прикметниками і дієприкметниками?
21. Як впливає наявність у реченні і позиція щодо однорідних членів узагальнюючого слова?
22. Які правила вживання розділових знаків при повторюваних єднальних сполучниках у реченнях з однорідними членами?
23. Чим найчастіше у реченні виражаються відокремлені означення і обставини? Що впливає визначає розділові знаки в таких реченнях?
24. Які основні правила написання прикладок?
25. Що виражають вставні слова у реченні? Як вони оформлюються в реченні?
26. Якими за структурою бувають звертання? Які розділові знаки при звертаннях?
27. Які відмінності при оформленні прямої мови, діалогу і цитати?
28. У яких випадках у реченні ставиться двокрапка, а у яких – тире?
29. Які правила оформлення на письмі складних безсполучникових речень?
30. Як оформлюються на письмі неповні речення?
31. У чому відмінність між словосполученням і реченням?

Структура завдання

Завдання 1-2 мають на меті перевірити рівень знань з фонетики, орфографії, морфології. (20+20 б.)

Завдання 3-4 мають на меті перевірити рівень знань з синтаксису, пунктуації (20+20 б.)

Завдання 5. Усне висловлювання на задану тему. (20 б.)

Початковий	Учень буде лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.	1-5 б
Середній	За обсягом висловлювання наближається до норми, у цілому є завершеною, тема значною мірою розкрита, але трапляються недоліки за низкою показників: висловлюванню властива поверховість висвітлення теми, основна думка не проглядається, бракує єдності стилю та ін.	6-10 б
Достатній	Учень самостійно буде достатньо повне, осмислене, самостійно і в цілому вдало сформульоване висловлювання, проте трапляються ще недоліки за певними показниками.	11-15 б
Високий	Учень самостійно буде послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; висловлює власну думку, вміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; висловлювання в цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю.	16-20 б

Зразок завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«НІКОПОЛЬСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ»

Зразок виконання завдань співбесіди з української мови

1. Записати правильно слова (10балів), пояснити письмово орфограму (10балів).

Св..ято, піч.., Хар..ків, Уман..щина, Іл..ля.

Свято, піч, Харків, Уманщина, Ілля.

Пояснення: свято пишеться без апострофа, бо перед буквою на позначення губного приголосного стоїть в корені інший приголосний.

Піч пишеться без знаку м'якшення, бо після букв на позначення шиплячих він не вживається.

Харків після -р- не пишемо знак м'якшення, бо -р- у кінці складу не може бути м'яким.

Уманщина – після н перед шиплячими знак м'якшення не вживається.

Ілля пишемо без знаку м'якшення, бо подовжені приголосні не розділяються.

2. Записати правильно слова (10балів), пояснити письмово орфограму (10балів).

Тиж..невий, туман..ий, пари..кий, (В,в)еликдень, шерст..ю.

Тижневий, туманний, паризький, Великдень, шерстю.

Пояснення: тижневий відбувається спрощення у групі ждн-жн.

Туманний – відбувається подвоєння приголосних на межі кореня та суфікса.

Паризький – відбувається зміна приголосних при словозміні і словотворенні у групі г-ж-з під дією суфікса -ськ-.

Великдень – назви релігійних свят пишемо з великої літери.

Шерстю - подовження не відбувається, бо перед приголосним -т- стоїть приголосний.

3. Розставити розділові знаки (10 балів), письмово пояснити їх (10 балів).

Все бачить співець у широкім роздоллі і небо і море і поле красу світову

Все бачить співець у широкім роздоллі: і небо, і море, і поле, красу світову.

Пояснення. Двокрапка після узагальнюючого слова перед однорідними.

Коми при однорідних членах речення.

Крапка на кінці розповідного речення.

4. Розставити розділові знаки (10 балів), письмово пояснити їх (10 балів).

Казав пан Кожух дам та слово його тепле

Казав пан: «Кожух дам», - та слово його тепле.

Двокрапка при прямій мові, коли слова автора попереду.

Лапки при прямій мові.

Кома і тире, бо пряма мова «розриває» слова автора.

Крапка на кінці розповідного речення.

5. Власне усне висловлювання на запропоновану тему. (20балів)

Список рекомендованої літератури

1. Авраменко Олександр, Тищенко Оксана. Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання К.: Книголав, 2018
2. Дияк О.В, Прудка В.М. Українська мова. Довідник для абітурієнтів та школярів.- К.: Літера ЛТД, 2011.
3. Козачук Г.О. Українська мова. Практикум. - К.: Вища школа, 2008.
4. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навчальний посібник К.:Вища школа, 2007.
5. Орфографічний словник української мови. – К.: Довіра, 1994.
6. Словник-довідник правопису та слововживання//За ред. В.М. Русанівського. – К., 1996.
7. Словник труднощів української мови//За ред. С.Я. Єрмоленко. – К., 1989.
8. Фурдуй М.І. Українська мова. Практикум з правопису.-К.: Либідь, 2004.